TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemana : joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalteparti ale Transilvaniei si pen..

Nru 17. ANULU XVIII.

Sabiiu, in 26 Februariu (10 Mart.) 1870.

ru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. éra pe o jumatate de anu 4 fl. v.a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe ½ anu. 6 fl v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia óra cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Spicuire dupa jurnale.

Credinti'a despre viitoriulu nostru, asiá dupa cum o cuprindemu noi, amu marturisit'o mai in fiacare numeru alu acestei foi. Destule suntu casurile de unde se póte vedé ce pretiu punemu noi pre starea materiale a poporului românu ; dela reutatea séu bunetatea ei, amu aretatu de multe ori, cu esemple, câtu aterna cele-lalte conditiuni, din cari trebuie sa se constituie totu ce se tiene de viéti'a unui poporu.

Este lucru firescu, ca déca aterna asiá de multu viéti'a unui poporu dela partea aceea pre care o numimu stare materiale, ea are insemnetate sî pentru starea politica.

In privinti'a acést'a ne-aru dá dovedile cele mai sigure o statistica a Europei asemenata cu desvoltarea evenemintelorn istorice.

Pâna va veni tempulu cá noi, séu altii, sa o facemu acést'a, sa ne folosimu de ceea ce amu indicatu in fruntea acestoru sîruri si sa spicuimu dupa jurnale unele momente din unu scriptu a cârui tema e politic'a natiunalitâtiloru si a federalismului in Austri'a. Scriptulu a aparutu la 1849 din condeiulu contelui Leo Thun.

Sa spunemu indata aici, ca scriptulu are alta tendintia si noi alta intentiune cându spicuimu din tr'ensulu.

Autoriulu, carele in tempulu absolutismului a pututu fi unu germanisatoriu de prim'a calitate, erá, pre tempulu cându a scrisu tem'a citata, unu aparatoriu caldu alu slaviloru si cu deosebire alu cechiloru. Elu stiméza simtiulu natiunale alu cechiloru, le recomenda inse, cá prin labore (lucrare) neintrerupta se-si câstige sî asigure unu locu onorificu in sîrulu popóreloru culte din Europ'a.

Autorulu nu se invoiesce cu o politica natiunale, din causa ca dupa parerea densului in Austri'a, acést'a se tiene de impossibilitâti. Dîce insu-si inse, ca cechii in Boemi'a potu singuri se decida sórtea politicei, déca voru fi cei mai harnici in tóta privinti'a. Harnici'a acést'a se póte vedé din recomendarea ce o face cechiloru, imbarbatându-i la lucru.

Agricultur'a, industri'a sî comerciulu a devenitu unu bunu propriu alu cechiloru, sî impregiurarea acést'a le da astadi insemnatatea cea mare in politic'a imperiului, cu deosebire in partea cislaitanica. Inteligînti'a are unu radimu puternicu in factorii acesti'a, sî de acî vine sî puterea cea intensiva, carea da atât'a de lucru cabinetului cislaitanicu, precum sî „amiciloru“ constitutiunei decembriane. Se nu fia aceste, apoi pâna acum s'aru fi implinitu ce dîce in altu locu desu citatulu scriptu, despre o politica radimata puru si simplu pre simtieminte natiunali: ca opositiunea unei partide de feliulu acest'a da multu materialu de scrisu jurnaleloru sî aduce folosu conducatoriloru ; face pedeci puternice regimului ; nu are inse putere de a zidí ce-va durabile.

Contele Thun merge mai departe in combaterea politicei natiunali sî a federalismului.

Se dîce ca adeverulu e totu-déun'a la mijlocu. Scrierea amintita nu póte probá finalminte, pre lânga tóte incordârile sele, nimicitatea unei politice natiunali, dara de alta parte are dreptu cându vorbesce de necessitatea puteriloru materiali, cari au se spriginésca politic'a natiunale. Aceste au se mérga mâna in mâna.

Asiá dara facemu politica si inca natiunale si atunci, cându pre unu momentu ne intórcemu privirea de câtra vuetulu sistemeloru si diferintieloru natiunali si internatiunali si ne ocupâmu cu ceea ce privesce inaintarea stârei materiali a poporului românu. Ba amu dorí cá in dilele nostre acést'a se fia câtu se póte de spriginita si de cultivata.

Acést'a nu atâtu cá se o avemu dreptu base de opusetiune cu ori ce pretiu, dara pentru cá se avemu unu radimu siguru in ori ce pretensiuni, prin cari voimu se ne manifestâmu esistinti'a nóstra natiunale. Ba credemu ca atunci trebuie se dispara si trebuinti'a de opusetiuni si de alte lucruri de feliulu acest'a, pentru ca nu aru indrasní nimenea a ignorá unu factoru, care contribuie din tóte puterile si in tóte modurile putincióse la prosperarea comuna a statului.

Evenemінte politice.

Dincolo de Lait'a se ferbe ceva, dara ce are se ese din fertura nu se póte scí. Ministeriulu lui Giskra a suferitu deunedile o crisa, mai târdiu unu refusu din partea lui Rieger si Sladkowsky, dara elu totu siede in fotoliele sele. D' Israely, ministrulu englesu inainte de Gladstone, afla imitatori; nu eruimu ca totu din acele motive. Foile cari s'au datu pre ap'a cancelariei lucra sa sape pre ministeriulu Giskra. Acest'a inse se vede, ca nu a desperatu, ci, dupa cum cetimu din foile celu apara, cugeta a pune in lucrare o revisiune a legei electorale pentru diet'a boema si lucra la realisarea unei reforme de lege electorale pentru senatulu imperialu si adeca voiesce a substituí in loculu alegeriloru din sinulu dieteloru alegeri directe.

Déca e adeveratu proverbiulu, ca de unde nu e focu, nu iése fumu, inregistrâmu sî impregiurarea aceea, ca se acusa ministeriulu Giskra de cochetaria cu liberalii natiunali din Germani'a, si ca déca nu i succede oper'a hegemoniei nemtiesci in Austri'a, nemtii se voru aruncá in bratiele Prussiei.

Bismarck, ce e dreptu, nu e unu barbatu de statu, carele sa-si sferme multu capulu, ca de unde ce ia. Elu a disu federatiloru adunati in parlamentu, se mai ascepte se castige sî pre cele-lalte staturi pentru ide'a federatiunei ; va se dîca, sa nu le mai adune unulu câte unulu, ci pre tóte deodata, dupa cinci ani, séu câtu a pusu elu terminulu.

Probabilitâti de aceste e bine sa nu le scapâmu din vedere, pentru ca ne servescu la orientarea nóstra in viitoriu, ni-lu arata pre acest'a câtu se póte face de mobilu in mai multe directiuni, sî ne invatia a ne cugetá de tempuriu cum trebuie sa privimu cestiunile politice invalmasîte astadi unele preste altele.

Intr'aceea cetimu, ca Austri'a astadi e mai resoluta cá ori cându a nu se amestecá in afacerile Germaniei sî in desvoltarea loru, pâna cându pacea dela Prag'a nu se va violá intr'unu modu flagrantu.

Diet'a Ungariei.

(Continuare.)

Minîstrulu Eötvös dechiara, ca inca in decurgerea sessiunei acestei'a va presentá unu proiectu de lege despre gimnasie, sî cu ocasiunea aceea se voru luá la desbatere tóte câte se referescu la gimnasie.

Irányi sî trage in urm'a dechiarârei ministrului proiectulu seu de lege privitoriu la gimnasie.

I. Papu voiesce a spriginí propunerea lui S. Popoviciu, lu inse intreruptu, de óre ce cas'a a decisu a pertractá tóte cestiunile de feliulu acest'a deodata cu proiectulu de lege, ce'lu va presentá in scurtu tempu ministrulu de instructiune.

A. Szlávy A. Mocioni sî D. Ionescu dechiara ca voru vorbí asemenea la ocasiunea proiectului de lege presentându.

Sub rubric'a 8 suntu preliminati pentru gimnasiulu serbescu din Neopole 6200 fl. Cas'a voteza cei 6200 fl. din cestiune.

La rubric'a 9 „gimnasiulu de statu din Sabiiu,“ preliminatu cu 20,061 fl., pretinde S. Papu, cá sa se propuna in acestu gimnasiu sî in limb'a româna ; Hodosiu spriginesce propunerea lui Papu, carea se amâna inse pâna la desbaterea legei pentru gimnasie.

I. Schwarz pledéza pentru meliorarea remuneratiunei profesoriloru sî pentru suspenderea didactreloru.

Camer'a votéza sum'a preliminata sub rubric'a 9.

Sub rubric'a 10 suntu pentru gimnasiulu din Brasiovu 4000 fl. preliminati.

Várady intréba, ca are statulu vre-o influintia la denumirea profesoriloru dela acestu gimnasiu.

Min Eötvös respunde, ca are.

Hodosiu : in Brasiovu suntu 3 gimnasie, care dintre aceste se subventiunéza ? Tanárky respunde ca celu gr. or. românu.

Hodosiu propune, ca sa se adauge in bugetu „pentru gimnasiulu românu din Brasiovu :“

Babesiu spriginesce propunerea lui Hodosiu care, votându-se, se sî primesce.

Borlea propune a se subventiuná sî gimnasiulu din Bradu cu 4000 fl.; propunerea acést'a se amâna pâna la desbaterea legei despre gimnasie.

Sub rubric'a 11 suntu pentru scól'a reala superióra din Bud'a 16.785 fl., pentru cea din Kaschau 15,745 fl.

Comissiunea financiala recomanda pentru scól'a reala din Bud'a, votarea 22,110 fl,

Dupa o lunga desbatere, la care iau parte mai multi deputati, votéza cas'a susu atinsele sume.

Cas'a votéza apoi sî rubric'a 13 si 14.

Sub rubric'a 15 suntu preliminati cá subventiune, pentru scól'a reala din Sabiiu 5000 fl.

Varády propune, ca sum'a acést'a sa se transfereze in estraordinariu.

Dupa ce dechiara Rannicher, ca nu are a reflectá nimic'a contra propunerei lui Varády, se primesce.

Sub rubric'a 16 se votéza pentru scól'a reala din Cremnitz 6285 fl.

Se votéza apoi sume mai mici preliminate, sub rubricele 17—21, pentru diferite scóle reale.

Sub rubric'a 22 suntu pentru cele 5 preparandii infiintiânde 182,250 fl. preliminati sî pentru preparandia de invetiatorese 42,750 fl.

Hodosiu propune, cá sa se insarcineze ministrulu, a procede la infiintiarea preparandieloru in intielesulu legei pentru natiunalitâti.

Berzenczey respinge decissivu propunerea acést'a, din causa ca e unu ce ne mai pomenitu, a insarciná speciale pre ministrulu, cá se procéda conformu legei.

C. Száthmáry intréba, ca unde se voru infiintiá preparandiele din cestiune.

Min. Eötvös dechiara, ca nu póte dá deocamdata respunsu positivu in privinti'a acést'a.

Referentulu Cautz presinta in numele comissiunei financiale urmatoriulu proiectu: pentru infiintiarea sî ajutorarea preparandieloru sî a scóleloru comunale sa se voteze 515,000 fl.

In siedinti'a din 1 Martiu se continua, dupa finirea formalieloru, desbaterea speciala despre bugetulu ministrului de instructiune.

Se cetesce titul'a „scóle popolarie“ preliminata cu 250,000 fl.

Collay propune pentru scopuri scolarie in locu de 250,000 fl unu milionu.

Pulszky e gata, a votá déca cum va e de lipsa, sî unu imprumutu pentru scopuri scolarie.

Tisza pretinde a se dá ministrului de instructiune carte blanche in afacerea scóleloru popolarie. Propunerea lui Tisza se primesce.

E. Simonyi spriginesce propunerea lui Callay.

I. Brogyany presinta unu proiectu de conclusu, in urm'a cârui'a se insarcinéza regimulu, a subventiuná sî scólele confessiunale.

E. Collay 'si retrage propunerea sî cas'a primesce apoi proiectulu comissiunei.

Urméza titul'a „subventiunea monastirei sî preparandiei pentru damicelele englese in Pest'a“ preliminata cu 4000 fl.

I. Majthényi propune stergerea acestei titule, de óre ce legile nu concedu a subventiuná institute confessiunale.

Se incinge o desbatere mai lunga sî in fine se primesce propunerea lui I. Majthényi.

Urméza titul'a „fói'a invetiatoriloru popolari“ preliminata cu 28,000 fl.

Hodosiu deplânge defectuositatea traducerei in limb'a române a acestei foi.

Dupa ce vorbescu Babesiu, Borlea, Papu sî Miletics in intielesulu lui Hodosiu votéza cas'a sum'a preliminata.

La despartiementulu „subventiunea scóleloru sî invetiatoriloru popolari,“ preliminatu cu 290,000 fl. propune d. Irányi a se votá 80,000 fl. pentru instruarea celoru inaintati in etate.

Min. Eötvös se invoiesce cu propunerea lui Irányi.

Min Gorove presinta casei conventiunea de telegrafu, incheiéta cu Engliter'a, sanctiunata de de M. Sea regele.

In siedinti'a din 2 Martiu facura, dupa finirea formalieloru, deput. Wahrmann, B. Craljevics sî A. Csiky nisce interpelatiuni de interesu particulariu. Cas'a trece apoi la ordinea dilei, la care sta continuarea desbaterei despre bugetulu ministeriului de culte sî instructiune publica.

La titul'a „stipendii pentru elevii mag. ai teresianului vienesu,“ preliminatu cu 5100 fl., face representantele G. Varády propunerea, ca sa se insarcineze ministrulu, a folosí fundatiunile respective in Ungari'a. Propunerea lui Várady se primesce sî se votéza apoi indata sum'a preliminata pentru acestu institutu, 22,650 fl. preliminati pentru teresianulu din Sabiiu, câtu sî alte sume mai mici pentru institute de felulu acest'a.

Propunerea lui E. Simonyi, cá sa se aviseze ministrulu, a dá ajutórie precuniare amploiatiloru meritati sî seraciti din patria, se tramite comitetului financialu.

Se cetesce titul'a 6 „museulu natiunalu magiaru“ preliminatu cu 46,000 fl.

Fr. Pulszky róga cas'a prin o vorbire mai lunga a votá pentru museu cu sum'a cea neinsemnata de 10,000 fl. mai multu decâtu e preliminatu.

Dr. Miletics pretinde, cà sa se dica in locu de „museu natiunalu“ „museulu statului.“

Preliminariele museului se votéza fâra stergere.

I. Hodosiu propune a se subventiuná asociatiunile pentru cultur'a poporului românu, din Trannu'a sî Aradu cu câte 5000 fl. Vorbitoriulu 'si motivéza propunerea sî afirma ca 18/20 pârti din bugetulu ministeriului de culte s'au determinatu numai sî numai spre scopuri magiare.

Ministrulu Eötvös intréba pre antevorbitoriu care suntu scopurile acele specifice magiare, póte institutulu meteorologicu, museulu seu cele-lalte institute de invetiamentu? A afirmá, ca românii nu tragu folóse din acelea institute, va se dica atât'a, câtu a vatemá intieleginti'a si natiunea române, care e capabile de totu ce e frumosu sî sublimu. O astfeliu de afirmare o va respinge ministrulu totu-déun'a.

Tisza combate asemenea pre Hodosiu sî dice intre altele ca nicairea nu pretinde o natiune, care forméza minoritatea, a fi considerata de natiune politica. Numai in Ungari'a pretindu românii a fi recunoscuti de atari — vorbitoriulu nu voiesce a scí, din patriotismu séu din ce causa pretindu românii aceea.

E. Simonyi presinta urmatoriulu proiectu: ministrului sa se puna la dispositiune o suma anumita spre ajutorarea diferiteloru asociatiuni pentru literatur'a sî cultur'a poporului din patria.

Babesiu sî Miletics se incérca a defendá pre Hodosiu in contr'a atacuriloru lui Tisza.

Iókay tiene prosperarea si inaintarea culturei diferiteloru natiunalitâti de celu mai bunu mjlocu contr'a agitatiuniloru rusesci sî presinta din acést'a causa urmatoriulu proiectu: cas'a insarcina pre ministrulu a luá unu imprumutu cu scopu de a ajutorá diferitele asociatiuni literarie din patria fâra deosebire de limba sî natiunalitate.

E. Ivánca dice ca tóta discordi'a intre natiunalitâtile din Tranni'a provine din tienut'a unguriloru transilvaneni; cându acesti'a aru conduce natiunalitâtile pre câli mai bune sî iaru informá, aru disparé sî cért'a dintre ele.

S. Borlea recomenda prrpunerea lui Hodosiu.

Ministrulu Eötvös consimte cu propunerea lui Simonyi.

G. Kemény combate pre Ivánca sî dice intre altele: déca credî, ca e nsiá de usioru a capacitá pre o partida contraria, atunci cérca sî vedi, poté-vei d-ta câstigá majoritatea dela drépt'a pentru parerile d-tale? In fine afirma vorbitoriulu, ca natiunile conlocuitórie din Tranni'a traiescu in cea mai buna intielegere sî ca numai unii agitatori voiescu a atitiá poporulu.

L. Csernatony se pronuncia decissivu contr'a lui Iokay. Vorbitoriului nu-i e téma de amenintiâri. Déca ur'a austriaca, rusésca si turcésca nu au potutu derimá Ungari'a cu atât'a mai putienu o voru poté amerintiârile acestea copilaresci.

Ministrulu Eötvós spriginesce propunerea lui Iókay; asemenea Paulini=Tóth sî Z Zuceskal.

In caus'a acést'a mai vorbescu St. Patay, Kvassay, Paulini=Tóth, Hradar, Emericu Hodosiu sî Uhlaric.

Votându-se se respinge de câtra majoritatea camerei propunerea lui Hodosiu sî amendamentulu lui Simonyi; asemenea se respinge sî proiectulu lui Jókay cu 101 voturi contr'a 84.

In siedinti'a din 3 Martiu trece cas'a indata dupa autenticarea protocolului la ordinea dilei, la care sta continuarea desbaterei despre bugetulu ministrului de culte sî instructiune publica.

Dupa o scurta desbatere se votéza unele rubrice preliminate cu sume neinsemnate, cum sî titul'a: „spese estraordinarie“ preliminata cu 43,400 fl.

Cu acestea se finesce desbaterea despre bugetulu ministeriului de instructiune publica.

Urméza la ordinea dilei continuarea desbaterei intrerupte despre bugetulu ministeriului de justitia.

D. Irányi imputa ministrului, in privinti'a elaborârei codificatiuniloru, o lene neescusavera, la denumiri o procedere necalculata sî nedreptate in ecsecutiva. Cá documentu alu afirmârei acestei'a produce Irányi casulu lui Bözsörményi; vorbitoriulu nu primesce bugetulu de basa pentru desbaterea speciale.

A. Mátlyus tiene institutiunea procuroriloru de statu de periculósa sî ilegale sî provóca pre ministrulu a o suspende.

B. Perczel polemiséza contr'a lui Irányi sî Mátlyus, sî dice, ca e petrunsu de necessitatea reformeloru, reformele inse nu se facu prin recriminatiuni ci prin stradania.

Gonda sî Latinovics primescu preliminariele de basa pentru desbaterea speciale.

Hodosiu propune infiintiarea unui comitetu independinte pentru codificatiuni.

Dupa ce mai vorbesce C. Ghyczy se votéza sî se primesce de majoritatea casei prelimi nariele de basa pentru desbaterea speciale.

Revista diuaristica.

Cetimu in diuariulu magiaru „Hon:“

„Vien'a, 28 Febr. Vi potu scrie din funte siguru, ca raportele intre imperiulu ostrunguru sî Russi'a suntu fórte incordate. Diplomati'a, ce e dreptu, totu mai incérca inca se acopere situatiunea; in cercurile militari se vorbesce inse cu tóta siguritatea despre eventualitatea unui resbelu.

„Generalulu Kuhn adresà guvernului de aici sî celui din Pest'a o nota, in carea li trage atentiunea asupr'a rapediunei fabulóse, cu carea se edifica, respective concentra liniele ferate rusesci, in apropierea fruntarieloru imperiului ostrunguru, sî se róga, cá noi inca se incepemu fâra amenare a edificá cele dóue linii destinate pentru combinarea Galitiei cu Ungari'a, câci altmintrea „suntemu in fati'a periciunei.“

„Din Poloni'a rusésca sî de lânga Prutu se scrie despre concentrâri continue de trupe; lânga Prutu se afla o armata de 150.000 feciori. Doi oficieri rusesci, cunoscuti ai nostri, cari petrecura, dupa obiceiu, in Paris carnevalulu, primira ordinatiunea pentru a se infatisiá pre calea cea mai scurta, la regimentulu loru in Tirapole (Basarabi'a). Acesti oficieri parasira ieri Vien'a sî voru trece prin Pest'a, Alb'a-Juli'a, Brasiovu sî Galati. Ambi aveau la sine câte unu revolveru de Galand, o arma cumplita. Ei dicu, ca toti oficierii rusi au câte unu asemenea revolveru.

„De alta parte este de temutu, ca in Dalmati'a rescól'a se va reinnoí la prima-véra. Déca acést'a se va intemplá, este afara de tóta indoiél'a, ca miscamintele natiunali se voru ivi de nou pre teritoriulu turcescu. Aici suntu preparati pentru tóte eventualitâtile. Rodich primí ordinulu, ca indata ce va observá cea mai mica opusetiune, se ocupe Muntenegrulu sî se opereze laolalta cu trupele turcesci. In Triest se facu pregatiri pentru transportarea a 25,000 feciori.

„Ve rogu, se dati acestoru sciri mare atentiune, câci intru adeveru o merita.“

Fundatiuni si fonde ardelene sub administratiunea ministeriului de interne.

(Urmare.)

3) Fondulu de pre tempulu fómetei inca nu se intrebuintiéza. Fondulu acest'a se forméza din remasitiele anticipatiuniloru prestate prin ordinatiunile regesci de curte sub nr. g. 7011/1814 in anii 1814, 1815, 1816 sî 1817 pentru a se impartí poporului in tempulu de fómete parte din cas'a camerala parte din cas'a prov. respective din intórcerea acestoru anticipatiuni, cursulu tempului din partea poporului la cas'a provinciale, unde acesti bani intorsi se administrà cá unu fondu de sine statatoriu Dupa ratiociniulu facutu la finea anului 1817 a baniloru anticipati se urca la sum'a de . . . . . 1,356,590 fl. 56 xr. v. v.

Din acesti'a fura impartiti pâna la anulu 1838. . . . . 1,300.201 fl 25¼ xr. v. v.

Mai remase asiá dara 56389 fl 30¾ xr. v. v.

Care suma se depuse la cas'a camerale.

Din aceste anticipatiuni se intórsera pâna la finea lui luliu 1842 sum'a de . . . . 558,534 fl 20¼ xr. v. v.

Si mai remase datoria sum'a de . . . . 641,667 fl. 5 xr. v. v.

Pentru acoperirea restantiei acestei'a propuse guberniulu reg. in an. 1841 sub nr. 803 unu adaosu in contributiune sî parte a se iertá de totu. Lucrulu remase in suspensa, fâra se fia urmatu vre-o otarire meritória in acestu obiectu. Cu tóte acestea poporulu platea din datori'a sea sî mai deparle; sumele incurse astfeliu se aduná in cas'a provinciale sî de ací se dedea la totu patrariulu de anu la cas'a camerale. Ceea ce nu se dedù mai târdiu dela cas'a provinciale la cea camerala, se capitalisà sî formà capitalulu fundatinnalu alu acestui fondu. — Se manipuléza la oficiolatulu de dare din Clusiu. —

4) Din fondulu tacseloru de posaitu se salarisau profesorii de pathologia sî fisiologia dela institutulu medicino-chirurgicu din Clusiu. Prin nr. gub. 10,862 a. 1837 se orenduí platirea acestoru salarie dela cas'a previnciale sî camerale. In tempulu presinte se platescu din fodulu acest'a diurnile mediciloru de posaitu sî ale chirurgiloru in urm'a ordinatiuni de curte nr 3308/1823 (nr. g. 12009/1823, b) stipendii pentru doi stipendiati spre cualificare in operatiunile chirurgice, fiecare stipendiu de 320 v. a. sî 80 fl. v. a. bani de cuartiru in urm'a ordinatiunei ministeriului reg. ung. de interne N. 15894 1868. Prin N. g. 8418 se ordinà in a. 1815, ca fiacare nou cununatu se solvésca o tacsa anumita pentru posaitu. Mai intâiu se ficsa tacs'a acést'a la 10 xr. m. c., in a. 1816 prin N. g. 6371 la 40 xr. v. a. sî in a. 1823 prin N. g. 12009 se urcà la 20 xr. m. c. Din tacsele acestea, care se adunau de preoti se formà fondulu, care crescù prin tacsele de 35 xr. ce se incasau dela noi cununati pâna in a. 1870, cându se ridicara aceste tacse sî prin interesele capitaleloru fundationale, cari se formara din capitalisarea tacseloru prisosinde (neintrebuintiate). Si fondulu acest'a se administrédia sub priveghiarea statului prin oficiolatulu de dare din Clusiu.

5) Fondulu spitalului carolinicu din Clusiu este menitu pentru ingrigirea sî vindecarea bolnaviloru fâra deosebire de stare sî genu, atâtu indigeni câtu sî streini, fia seracu séu avutu, cu eschiderea bolnaviloru necuraveri séu slabi de betranetie.

Servesce sî spre aceea, de a da ocasiune studentiloru dela institutulu medicino-chirurgicu din Clusiu de a practisá la clinica.

Statutele ardelene provocate fiindu prin rescriptulu n. aulicu 1074 sî 2430 1810 spre a se consultá pentru infiintiare de spitale in tiéra, asternura corónei din siedinti'a dietale din 11 Sept. 1811 planulu pentru infiintiare de spitale sî facù sî gubernulu reg. sub n. g. 8973/1811 sî 578 sî sub N. 3423/1813 propuneri la locurile mai inalte in acésta privintia. In urm'a acestor'a concese pré gratiosu Maj Sea sub n. aul. 1529/1813 n. g. 5642/1813, cá sa se ia in comitate in districtulu Fagarasiului sî alu Chivarelui dela fia-care casa (fumu), iéra dela civi sî alti ómeni liberi dela fiecare tata de familia câte 14 xr. v. v. pentru ridicarea de spitaluri provinciale in Clusiu sî Murasiu Vasiarheiu, sî sasii fura obligati de a plati contributi'a acést'a dela pamentulu care 'lu avéu afara de pamentulu sasescu jure nobili, orenduindu Maj. Sea ca sum'a ridicata dela locuitorii pamentului sasescu câte 14 xr. v. v. sa se intrebuintiedie la ridicare de spitale in cercurile sasesci.

Contributiunea din tiéra adunata in urm'a la aceea prestà sum'a de 32.815 fl, din care jumetate adeca 16.407 fl 30 xr. se distribuira pentru spitalulu din Clusiu, iéra ceea-lalta jumetate pentru celu din Muresiu-Vasiarheiu. Mai departe concese Maj. Sea, ca o parte din banii pedepseloru pol tiene adunate, séu ce se voru aduná, dela representatiunile beneficiale, dela baluri sî alte representatiuni teatrale sa se dea amintiteloru spitale. De asemenea se orenduí ca jumetate din pretiulu vendiârei a aceloru 2000 mâji sare, care le-a donatu principii tierei la institutulu de ingrigire in Clusiu sub patronatulu stei Elisabet'a infiintiatu de mai inainte pentru ajutorarea anuale a seraciloru cetâtiei, sa se dea spitalului din Clusiu, iéra ceea-lalta jumetate sa se lase amintitului institutu de ingrigire. Un'a mlia de mâji sare facea in bani 6951 fl. 56½ xr. Totu asiá demandà Maj. Sea de a se dá spitalului din Clusiu jumetate din capitalulu institutului de ingrigire alu stei Elisabet'a, care capitalu se urcà la 11.982 fl. 22½ xr. Cându stau la dispositiune tóte aceste venite cercetà imperatés'a sî regin'a Carolin'a cu ocasiunea caletoriei sele sî a barbatului ei prin Ardélu la an. 1817, intre altele sî spitalulu din Clusiu, care cu invoirea ei sî primí numirea lu spitalulu Carolinicu (Carolinacum nosocomium), sî donà in favórea lui (sub nr. g. 6559/1818) 10,000 fl.

Acestu daru princescu indémna pre mai multi binefactori la asemenea urmare. Din Clusiu se aduna ra 4321 fl. Totu in tempulu acel'a se adunara prin o colectiune facuta prin contes'a Ioh. Eszterhazy 19,044 fl. Fundatiunea Thuri-Aporica care inca se dedù acestui spitalu facea 5539 fl. 40 xr. Tóte acestea socotite laolalta dimpreuna cu prisosintiele anuale radicau capitalulu spitalului Carolinicu in an. 1843 la sum'a de 68,501 fl. 25 xr m. c.

Dela anulu 1852 cându se incepù a se platí tacsele de ingrigire a seraciloru din fondulu provincialu, spesele pentru bolnavii sifiliticí ⅔ dela erariu, iéra ⅓ din fondulu prov., se totu urca capitalulu Carolineului. Sî mai tare crescù acestu capitalu in a. 1863 cand. prin (N. alu 2408 N. g. 31194/1863) se incorporà fondulu de 26,891 fl. 83 xr. v. a. alu institutului de smintiti cu aceea indatorire, ca, de óre ce fondulu acestui institutu se formà prin contributiunea voluntaria a jurisdictiuniloru sî prin testarea din partea singuratic'loru la provocarea gub reg. sub N g. 503/1830 cu scopu de a se infiintiá o casa de smintiti: sa se intocmésca sî sustiena in spitalulu Carolinicu unu despartiamentu pentru smintiti spre cualificarea eleviloru dela institutulu de invetiamentu medicino-chirurgicu. Fondulu Carolineului precum sî fondulu institutului de smintiti impreunatu cu acel'a stá inca de demultu sub inspectiunea gubernului reg. sî acum sta sub inspectiunea nemijlocita a ministeriului reg. de interne. Averea fondului, care se administrá inainte de 1848 separatu prin amploiatii casei provinciale, dupa 1848 totu separatu prin cas'a alodiala a cetâtii Clusiului, se administrédia acum incependu dela Maiu 1869 in intielesulu ordinatiunei ministeriului de interne N. 6587/1869 de câtra curatorii spitalului Carolinicu. Ratiociniulu 'lu censurédia procuratur'a amintitului ministru.

(Va urmá.)

Caransebesiu, 21 Febr. 1870.

(Parastasu pentru Gojdu.)

Cum recunósce natiunea nóstra pre barbatii sei devotati sî binemeritati, cari documenta prin fapta sî cuventu, ca ei nu dorescu decâtu progresulu sî prosperarea confratiloru sei, s'a pututu vedé mai bine aici. — Nu credu cumca fapt'a cea rara sî eminenta a mai lun'a trecuta reposatului domnu Emanuilu Gojdu, prin carea densulu pre patulu dureriloru, 'si asigurà recunoscinti'a sî memori'a eterna inaintea româniloru, mai vertosu celoru orientali, se nu fia strabatutu prin tóte unghiurile locuite de români; sî cumca testamentulu lui a sternitu in pieptulu tuturoru rom. simtiulu de multiamire sî recunoscintia e prea naturalu. — Natiunea nóstra rom. de-sî mai napacta in cultura universala de câtu alte natiuni ale Europei moderne, scie sî vrea se recunósca pre acei fii ai sei adeverati, cari aducu sacrificiuri, pre altariulu ei dupa putintia; asiá vedemu ca ea inca in viéliu remunerézа ostenelele devotatiloru sei luptatori, si fii adeverati, prin adorare sî respectu. — Dara dintre acesti putieni barbati, cari forméza murii natiunei nóstre, contr'a navaliriloru diverse, ce acusi intr'unu modu acusi intr'altulu asupresce acésta natiune rabdatória, au nu merita amintire sî Ilustr. Sea reposatulu d. Em. Gojdu, fostulu comite supremu in comit. Carasiului, sî septemviru la tabl'a regia etc. care in stadiulu celu din urma alu vietiei sele documentà, cu câta ardóre au iubitu densulu natiunea sî legea sea strabuna, câci tóta averea sea constatatória din mai multe sute de mii, o sacrifica pre altariulu acestoru doue fiice divine, adeca pre celu alu natiunei rom. sî bisericei orientale, din Transilvani'a, Ungari'a sî Banatu spre inlesnirea progresului sî inaintarea intereseloru loru esentiali. — Dara acestui'a dupa ce mai multu nu se afla intre cei vii, cum i mai pó e multiamí natiunea? Eata cum: Tóte natiunile, asiá sî scump'a nóstra natiune rom. se conducu de unii barbati escelinti, cari cá capi natiunali — séu bisericesci primati, de dupa pusetiunea loru neadormitu priveghiéza, cá poporulu românu celu incredintiatu conducerei loru, se mérga totu mai inainte in cele bune. Unulu dintre acesti conducatori bisericо-natiunali ortodocsu românu e sî Ilustr. Sea dlu episcopu Ioanu Popasu, carele punendu in cumpena, de o parte sacrificiului reposatului, de alta parte folosulu de ací purcedietoriu, ce e inca mai pretiosu decâtu singuru sutele de mii donate; nu intârdia a aduná intregulu personalu bisericescu din locu, precum sî institutulu clericalu cu dnii profesori in frunte sî alti preoti de prin vecinatate, sî impreuna, a aduce rugaciuni ferbinti câtra Ddieulu viiloru sî alu mortiloru, pentru iertarea pecateloru sî odihn'a sufletului reposatului. — Din partea cetatieniloru a fostu intrég'a inteligintia rom., representantia comunala sî din cei'a-lalti de ambe secsele unu numeru fórte frumosu in biseric'a catedrala, carea erá in doliu imbracata.

Ce a pusu corón'a inse acestei festivitâti funebrale, a fostu predic'a Ilu. Sele dlu eppu diecesanu, care cu atât'a putere de cuventu sî maestria oratori'a vorbí, despre faptele maretie, despre insusîrile crescinesci si nationali ale repausatului, incâtu toti cei adunati in biserica, pâna si cei cu animile impietrite adusera sacrificiuri, torinti de lacrami pentru perderea, unui asemenea natiunalistu, care putienu a vorbitu daru multu a facutu. Il. Sea a mai anotatu in escelenta si patrundietórea sea predica, ca nu numai vorbe sî strigâri prin societâti, ce se ceru dela unu nationalistu, ci iubirea adeverata manifestata prin fapte demne de imitatu suntu laurii ce debue se incoroneze pre ori si ce nationalistu adeveratu. Esemplulu celu mai bunu ni l'a datu d. Emanuilu Gojdu, cârui'a i oftâmu: Fia-i tieren'a usióra, câci memori'a si-a asigurat'o contra uitârii prin testamentulu seu.

Constantinu Spinénu
clericu a. III.

Romani'a.

Cetimu in „Tromp. Carp.:“

Unu mare actu de justitia s'a seversîtu dilele acestea in Romani'a de câtra poporulu plugariu românu, de câtra guvernu, de câtra Domnitoriu sî de câtra camer'a legislativa, toti impreuna.

Acestu actu de justitia este alegerea de deputatu a M. S. Cuz'a-Voda, nesuperarea din partea guvernului pre cei ce au voitu se-si aléga astfeliu de deputatu, nezaticnirea sî aducerea dosarului intactu, limbagiulu tienutu de câtra Domnitoriu cu guvernulu seu actuale in acésta privintia, validarea alegerei de câtra camer'a intréga, sî postirea oficiale a presiedintelui adunârei prin depesia telegrafica la Vien'a câtra Voda-Cuz'a in urmatorii termini:

„Principe Alessandru Cuz'a!“

„Colegiulu alu IV din Mehedinti alegendu pre Alteti'a Vóstra deputatu alu seu la camer'a deputatiloru, comissiunea pentru verificarea titluriloru, sî camer'a intréga, a validatu alegerea. In consecuintia, amu onórea se rogu pre Alteti'a vóstra se bine-voiésca a vení se-si ia loculu in adunare.“

Presiedintele adunârei Gr. Balsiu.

Astfeliu s'a seversîtu de câtra poporulu agricolu, de câtra guvernu, de câtra Domnitoriu, de câtra adunarea legislativa, acestu mare actu de justitia!

Unulu din drepturile românioru, din drepturile fundamentali in pactulu sociale sî politicu alu loru, este neputinti'a a se esilá unu cetatiénu românu din patri'a sea. Ori-ce pedépsa va dá légile tierei unui cetatiénu românu, potrivitu vinei lui; ori-câtu de mare, sî de ori-ce natura, acea pedépsa i se face in tiéra, pentru ca portile tierei nu potu fi nici intr'unu casu inchise unui românu.

Reproducemu dupa „Monitoriu“ desbaterile urmate in camera in siedinti'a dela 10 Februariu, relative la subventiunea scóleloru catolice sî aceloru din Macedoni'a.

D. G. Bratianu. Dloru, in. art. I. 27 sî 28, relative la subventiunea scóleloru catolice sî luterane din Bucuresci sî Galati, d. Epurénu a propusu urmatoriulu amendamentu:

„Propunu a se mantiené subventiunea la scólele catolice sî luterane din Bucuresci sî Galati.“

„M. Costache.“

C. M. C. Epurénu. Dloru, singur'a adaugere, ce ve propunu sî eu in bugetu este acést'a, ca unu actu de dreptate ce aru trebuí se facemu, sî vedeti fórte bine ca sum'a nu este mai mare de câtu patru séu cinci mii lei. Prin urmare, dupa mine, nu este atâtu o cestiune bugetara, pre câtu o cestiune de principiu; caci precâtu timpu odata amu votatu prin constitutiune egalitatea culteloru, sî precâtu timpu avemu in tiéra o populatiune insemnata de catolici sî protestanti, eu credu ca aru fi bine se adaugemu aceste dóue mii lei cá o subventiune care nu se suia decâtu la cifra de 5 mii de lei sî care aru fi unu actu prin care camer'a aru recunósce principiulu egalitâtiei culteloru.

D. L Eraclide. Mi pare bine ca d. Epurénu 'mi-a datu ocasiune se dîcu sî eu dóue cuvinte in privinti'a acestoru scóle catolice, sî mai cu deosebire cá se atragu atentiunea dlui ministru alu culteloru sî a guvernului intregu asupr'a acestei cestiuni.

Dloru, comissiunea a gasitu de cuviintia cá se suprime acestu paragrafu sî d. ministru a consimtîtu pre simplulu cuventu ca nu merita acésta subventiune, de vreme ce ele nu voru a se supune la legile tierei, care prevedu intr'unu modu imperativu, a se predá limb'a româna sî catechismulu. Eu unulu totude-un'a voiu cere cá sa se desfiintieze asemenea subventiuni antinationale.

D-vóstra sciti, dloru, ca eu amu avutu onórea in dóue renduri, se adresezu interpelatiuni dlui ministru alu culteloru; amu aretatu cum, cu deosebire la Iasi, acele dómne profesóre, cari au venitu ací in tiéra, nu voiesce nici in urm'a invitatiunei facute de d. ministru alu culteloru a ingadui, cá se intre in acelu institutu unu preotu ortodocsu, care se predea lectiuni de religiunea ortodocsa, acolo unde suntu preste 50 de fete române, ba inca au mersu mai departe refusându chiaru unui profesoru laicu sî chiaru o profesóra romana.

Dlu ministru actualu de culte, care a fostu pâna mai de une-dile prefectu la Iassi, ve póte spune pâna unde merge persistinti'a acelor dómne de a se impotrivi la aceste mesuri luate de guvernulu nostru; ele au mersu pâna a dá o sfidare tierei nóstre, sî déca aru fi se mai dâmu sém pâna unde merge cu intoleranti'a acele dómne in scól'a loru, atunci eu credu ca insusi dlu M. Costache se va uní cu noi sî nu numai va cere supressiunea acestui paragrafu, dara din contra, va trage atentiunea dlui ministru alu culteloru, cá se ia mesuri fórte serióse in privinti'a loru, pentru a le fortiá sa se supuna legiloru tierei, de vreme ce a crediutu se vina ací.

Nu sciu déca in acestu institutu suntu dóue-dieci de fete de religiunea catolica; tóte cele alte suntu române: ei bine, d-loru, in ce limba sî religiune li se face educatiunea? De siguru nu in religiunea ortodocsa in care s'au nascutu, fiindu ca nu se permite acést'a in acelu institutu, fiindu ca acele dómne suntu intolerante. Acést'a o scie bine d. ministru, dara tace, nu ia nici o mesura sî ingaduie a se ataca legile nóstre sî demnitatea nóstra natiunala.

Asiu rugá dara pre d. Manolache Costache sa se unésca cu mine, cá sa invitâmu pre d. ministru de culte sa insiste pre lânga superiór'a acului stabilimentu, sa-i impuna chiaru cá se permita celu putienu a se introduce acolo o profesora româna care sa predea limb'a româna si catechismulu, conformu cu programulu nostru scolariu, conformu cu legea de instructiune, care prescrie invetiamentulu obligatoriu sî prin urmare sî religiunea.

Observati bine, dloru deputati, ca elevele române in acele stabilimente suntu in majoritate sî cându li se predica, precum ni se spune, ca fericiti suntu numai acei'a, cari s'au nascutu in religiunea catolica, este bine, este dreptulu cá se fia celu putienu o profesóra româna care sa le invetie religiunea in care ele s'au nascutu sî in care trebuie se créda.

Suntu dara cu totulu in contr'a acestei subventiuni, sî atragu atentiunea dlui ministru alu cultelor cá se ia mesuri in privinti'a supunerei acestoru institute la dispositiunile prin legile nóstre (aplause). (Va urmá.)

Joi, 12 Februariu curentu, la órele 11 sî jumetate de diminétia, d. de Radovitz, consiliaru de legatiune alu M. S. regelui Prusiei, a avutu onórea de a fi primitu, cu ceremonialulu obicinuitu, in audientia de câtra I. S. Domnulu sî a'i remite, in presenti'a dlui ministru A. G. Golescu, insârcinatu adinterimu cu departamentulu de esterne, scrisorile sele de creantia, ce'lu acreditéza pre lânga persón'a Mariei Sele in cualitate de agentu sî consulu generalu alu confederatiunei Germaniei de nordu.

D. consiliariu de legatiune a pronunciatu urmatoriulu discursu:

„Pré Inaltiate Dómne,

„Regele, augustulu meu suveranu, bine-voindu a me numí in postulu de consulu generalu alu confederatiunei de Nordu in Romani'a, amu onóre de a depune in mânele Inaltímei Vóstre scrisórea ce me introduce pre lânga Mari'a Ta, in acésta cualitate.

Fia-mi permisu de a esprimá Inaltímei vóstre câtu a-siu fi de ferice de a-siu reusí prin esercitiulu functiuniloru, la cari suntu chiamatu, a mantiené sî a intinde din ce in ce mai multu relatiunile de amicia sî de buna intielegere, care au subsistatu totu de un'a intre Germani'a sî Romani'a, sî care afara de acést'a suntu atâtu de conforme cu legaturile de rudenia de aprópe, ce unescu curtile din Berlinu sî din Bucuresci.

„Voiu prin celu mai mare zelu in indeplinirea acestei sarcine sî cutezu a sperá ca va placé Inaltímei Vóstre de a-mi dá puternic'a sea asistentia precum si tóta indulgenti'a, de care voiu avé trebuintia pentru persón'a mea.)“

Inaltímea Sea a respunsu:

„Primescu cu osebita placere scrisorile, ce ve acreditéza pre lânga mine in calitate de consulu generalu alu confederatiunei Germaniei de nordu. Vedu in nominatiunea D-v., o nóua dovéda despre sentiementele de huna-vointia de anima, in privinti'a mea, pre M. S. regele, augustulu vostru suveranu, precum sî despre simpathiculu interesu, ce pórta Romaniei.

Legaturile de rudenia, ce me unescu cu ilustr'a sea casa, contribuescu puternicu la desvoltarea buneloru relatiuni formate de multu timpu dejá intre acésta tiéra sî Germania sî devenite mai intime inca in urm'a suirei mele pre tronu. Fiti bine incredintiati dle consulu generalu, ca guvernulu meu se va silí a ve face usióra sî placuta missiunea de eare sunteti insarcinatu. Speru din parte-mi, ca ve voiu vedé ocupându timpu indelungatu acestu postu, cu atâtu mai multu ca n'amu de câtu a me laudá de alegerea facuta de câtra augustulu vostru suveranu in acésta impregiurare.“

Dupa receptiunea oficiala, d. de Radovitz a fostu primitu sî de I. Sea Dómna.

D. baronu Fava, agentu si consulu generalu alu Italiei, reinturnându-se din concediu, a reluatu directiunea onorabilei agentii sî consulatu generalu. (Monitoriulu.)

Varietâti.

*** Comitetulu Asociatiunei transilvane române pentru literatur'a sî cultur'a poporului românu a tienutu marti siedinti'a lunaria. In siedinti'a acést'a s'au luatu inainte dóue rapórte dela dóue subcomitete in despartiamentulu Brasiovului sî Sebesiului. In ambe locurile s'au constituitu, conformu regulârei intarite de adunarea generale dela Siomcut'a mare, despartiemintele, au tienutu adunârile loru generali si au alesu subcomitetele loru. In sperantia ca in nrulu celu mai de aprópe vomu poté spune publicului ceva mai pre largu in privinti'a acést'a incheiemu notiti'a nóstra cu acelu adausu ca dupa scirile ce esistu au sa se realiseze in tóte pârtile constituirile despartiementeloru conformu regulamentului adunârei generali dela Siomcut'a mare, ceea ce nu putemu de câtu intempiná cu bucuria.

*** Dela gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu ni se face cunoscutu incheierea semestrului de iérna alu acestui anu. Sporiulu facutu de elevii institutului da sperantie la unu viitoriu frumosu alu gimnasiului june.

(†) Sub impressiunea unei mari dureri scriemu aceste sîre. Mórtea cruda a rapitu din mijloculu nostru pre doi fii bravi ai natiunei nóstre; ambii tineri, in flórea etâtiei loru; ambii deputati dietali, sî devotati sântei nóstre cause natiunale.

Ioanu Eugeniu Cucu a repausatu in Pest'a Sambeta in 5 Martiu la 10 óre inainte de amédi, dupa o bóla scurta, abiá de o septamâna.

Lazaru Gruescu a adormitu in Domnulu la 21 Fauru, in Toraculu micu, in etate de 29 ani.

Durerea carea sfasia anim'a nóstra in momentulu acest'a ne face sa ni tremure mân'a sî pén'a cade din mân'a nóstra . . .

Fia-le tierin'a usióra sî memori'a loru binecuventata! „Fam.“

(†) (Necrologu.) Din Sabiiu primiramu urmatóriele sîre; „Domnule Redactoru! Viu a-ti descrie unu actu tristu, la a cârui celebrare asistaramu adi in 11 Fauru, sî acel'a e inmormentarea sociei eroului nostru, a colonelului bar. Ursu de Margine. Credu ca tóte, ce privescu pre unu barbatu atâtu de onorabilu ca col. bar. Ursu, interesza sî pre onorabilele cetitórie ale acestei foi, pentru aceea mi ve-ti permite a escrie acést'a scire mai pre largu. Dlu colonelu Ursu a traitu cu soci'a-i ast'a numai câte-va luni, sî acum'a e veduvu pentru a dóu'a óra. La conductulu funebralu au participatu tóte celebritâtile acestui orasiu sî o multime de ómeni din giuru, carii venira se védia pre eroulu dela Liss'a. Pre cale music'a militaria sî corulu vocalu cântau cele mai doióse melodii. Sosindu conductulu in cemeteriulu luteraniloru, dupa o scurta rugaciune tienuta de preotulu celebrandu, osemintele repausatei se depusera spre etern'a pausare. In acestu momentu, pre cându versulu musicei si alu corului vocalu petrundea pâna in adenculu animei, pre fetiele tuturoru celoru presinti se reflectá o mare dorere si compatimire, vediendu pre unu bravu fiu alu natiunei lovitu atâtu de cumplitu, sî perdiendu o socia buna sî inbitória. Din adenculu animei nóstre diseramu cu toti: Fia-i tierân'a usióra sî memori'a-i binecuventata!“ „Fam.“

*** (Intielegenti'a româna din Bud'a-Pest'a) tienù in 28 Febr. in refectoriulu redoutului pestanu, sub presidiulu de etate alu onorab. dnu Gavriilu Mihali, jude la curtea suprema judecatorésca in Pest'a, o conferintia in cau-s'a infiintiârei unui teatru românu dincóce de Carpati. Galeri'a erá ocupata de o frumósa cununa de dame române. Recunoscendu necessitatea realisârei acestei idei salutarie, inteligenti'a româna de aici, la propunerea dlui Ioanu Missiciu, decise unanimu a conlucrá dupa puteri la infiintiarea teatrului natiunalu pentru românii de dincóce de Carpati. Se esmise apoi o comissiune (constatória din dd.: Ios. Hodosiu, P. Mihali, Ales. Mocioni, Ios. Vulcanu, V. Babesiu,) pentru compunerea unui programu, care, desbatendu-se sî primindu-se in conferinti'a ce se va tiené in curendu, va servi de indreptariu pentru activitatea comitetului ce se va alege din sinulu intieligentiei române din Bud'a-Pest'a pentru adunarea si administrarea baniloru ce se voru oferí in favórea fundârei teatrului romanescu dincóce de Carpati. Inceputulu s'a facutu sî, sperâmu, resultatulu doritu inca va urmá. Asiá se fia! „Fed.“

*** (Balu). Corpulu invetiatorescu alu scólei capitale din Veneti'a inferióra a datu in sér'a de 27/15 Fauru unu balu „in folosulu scólei.“ Despre decursulu acestui balu anuntiâmu on. publicu românu, ca a fostu placutu; afara de inteleginti'a româna a mai participatu si câte-va familii israelite. — Despre venitu nu putemu scí, ci vomu revení cu alta ocasiune, de óre ce parte mare de intelegintia n'a pututu pârticipá din caus'a timpului celui neplacutu. Suntemu inse deplinu convinsi, ca onorati dni invitati pentru unu atare scopu voru oferí fileriulu. X.

*** Dupa ultimele sciri telegrafice, riulu Oltulu s'a versatu cu atât'a furia incâtu tóta lunc'a se afla plina de apa sî ghiatia, facendu comunicatiunea imposibile.

Espeditiunile statului, cele din Bucuresci pentru Romani'a mica, sî cele din Romani'a mica pentru Bucuresci, stau la maluri neputendu trece, pâna la tragerea apeloru. „Tr. Carp.“

*** Noroiu. Drumurile cele mari sî cele mici, câli si tóte potecele suntu desfundate incâtu omulu nu cutéza a esî din casa. De câli, de poteco, calea valea, dara ca suntu intr'o stare asiá de miserabile dupa cum ne spunu toti calatorii, este cu atâtu mai durerosu cu câtu cetatieni contribuie pentru sustienerea drumuriloru in stare buna. Ni se spune ca pre drumulu Brasiovului, la Mandr'a s'a inglodatu post'a pâna in butucii róteloru, iéra pre alu Nocrichiului o carutia góla s'a inglodatu de trei ori, incâtu a trebuitu se vina ómeni intr'ajutoriu sî se o scóta spre a puté merge mai departe.

*** Unu milionariu seracu. Dómn'a Vige Lebrun enaréza urmatórea episoda din viati'a finantiariului Beaujou. Unu strainu lu cercetà in vila. Trecendu prin parcu se entusiasméza de frumseti'a lui. „Aici se póte omulu bine preumblá“ dice elu câtra servitoriulu celu conducea. „Dlu meu nu se preumblá“ respunde acést'a. Ajungu in casa.— Strainulu admira icónele „cari poteau fi fal'a sî bucuri'a proprietariului loru“—„Domnulu e orbu.“— „Asiá dara se va delectá celu putienu la musica, ce audu ca e atâtu de frumósa.“—„Domnulu e surdu.“ — Mai tardîu se asiéza ospele la o mésa pre carea se afla unu dejunu alesu. Lauda bucatele sî vinurile, cu cari dlu casei sî póte delectá ceriulu gurei in tóte dîlele. — „Domnulu traiesce numai cu pâne sî cu lapte,“ e respunsulu servitoriului.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante gr. or. române din comun'a Grebenatiu, protopresbiteratulu românu alu Versietiului, in regimentulu serbobanaticu nr. 14, statatória din 110 case, un'a sessiune de pamentu, birulu anualu 32 cruceri de casa si venitele stolare.

Subscrisulu comitetu cu impreuna intielegerea dlui protopresviteru tractualu escrie concursu, avendu aspirantii recursurile sele conformu „statutului organicu“ pâna in 9 Martiu a. c. ale tramite dlui protopresbiteru tractualu, Ioane Popoviciu, in Mercin'a.

Din comun'a militara Grebenatiu 15 Febr. 1870.

In numele comitetului

Ioane Popoviciu

(12—1) Protopresbiteru.

Concursu.

Pentru postulu de vice-notariu comunalu devenitu vacantu se escrie prin acést'a concursu.

Doritorii de a ocupá acestu postu voru avé a documentá cualificatiunea precum sî purtarea loru prin testimoniu autenticu celu multu pâna in 20 Martiu 1870 c. n.

Salariulu pentru unu individu cu studii gimnasiale e 300 fl. v. a. pentru unulu cu studii juridice e 400 fl. v. a.

Resînari, 7 Martiu 1870.

Oficiulu opidanu.

(13—1)

Redactoru respundietoriu **Nicolau Cristea** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.